

Podsumowanie konferencji

Od Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych po trwałe partnerstwo samorządowe.

**ZAUFANIE, WSPÓŁPRACA,
INTEGRACJA, WYZWANIA PROJEKTOWE**

28 – 29 maja 2026

Stworzyliśmy przestrzeń wymiany doświadczeń między samorządami, administracją publiczną, środowiskiem eksperckim i przedstawicielami obszarów funkcjonalnych z całej Polski. Rozmowy pokazały, że współpraca metropolitalna nie jest już wyłącznie narzędziem realizacji projektów finansowanych ze środków europejskich, ale warunkiem skutecznego odpowiadania na realne potrzeby mieszkańców.

metropolia
warszawska

więcej na:
metropolia-warszawska.pl

Fundusze Europejskie
dla Mazowsza

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Mazowsze.
serce Polski

METROPOLIA WARSZAWSKA I JEJ OBECNY POTENCJAŁ. CO ZBUDOWALIŚMY I DOKĄD ZMIERZAMY?

Maciej Fijałkowski Sekretarz m.st. Warszawy

Daniel Pułkiewicz Burmistrz Piaseczna, Wiceprezes Zarządu Stowarzyszenia Metropolia Warszawa

Agata Wolpe Zastępca Dyrektora Biura Funduszy Europejskich i Polityki Rozwoju, Urząd m.st. Warszawy

Metropolia warszawska Efekt do potęgi M

To współpraca m.st. Warszawy
i 69 okolicznych gmin i 9 powiatów.

Obszar o powierzchni ponad **6 tys. km²**,
który zamieszkuje **3,3 mln** mieszkańców.

Metropolia warszawska jest największą metropolią w Polsce. To przekłada się na jej zróżnicowanie pod względem gospodarczym, demograficznym, dostępu do infrastruktury i usług.

Niespełna połowa mieszkańców z gmin podwarszawskich każdego dnia dojeżdża do pracy lub szkoły do stolicy. Korzystają z dróg, transportu publicznego, infrastruktury i usług. Naturalnie i bez formalnych ustaleń tworzy się miejski obszar funkcjonalny, który łączy miasto stołeczne i otaczające je gminy w jeden wspólny organizm. To powoduje, że wiele projektów planujemy ponadlokalnie, w oparciu o potrzeby mieszkańców.

Metropolia warszawska określa swoje cele i wspólnie realizuje zadania w ramach „[Strategii rozwoju metropolii warszawskiej do 2040 roku](#)”, działa ponadlokalnie z poszanowaniem odrębności gmin i powiatów.

Pracujemy nad nowymi rozwiązaniami prawnymi określającymi ramy współpracy metropolitalnej dla pełniejszego wykorzystania wspólnego potencjału oraz lepszej koordynacji wybranych ponadlokalnych usług publicznych.

To mieszkańcy obszaru: ich kreatywność, zaangażowanie, otwartość są podstawą do wspólnych działań władz samorządowych, aby metropolia warszawska stała się jednym z najważniejszych centrów rozwojowych Europy Środkowej.

DOBRE PRAKTYKI W ZAKRESIE ZARZĄDZANIA OBSZARAMI FUNKCJONALNYMI

dr Ewa Milewska Dyrektor Biura Stowarzyszenia Aglomeracji Kalisko-Ostrowskiej
Roman Walaszkowski Dyrektor Biura Stowarzyszenia Szczecińskiego Obszaru Metropolitalnego
Katarzyna Łaziuk Zastępczyni Burmistrza Miasta Mińsk Mazowiecki
Prof. dr hab. Wojciech Dziemianowicz Uniwersytet Warszawski

Uczestnicy panelu omówili swoje doświadczenia w zakresie budowania współpracy. Zaprezentowali działania, procesy, rozwiązania, które warto uwzględnić w kontekście tworzenia i wdrażania strategii metropolitalnych.

Mieszkańcy nie myślą granicami administracyjnymi oczekują sprawnego transportu, dostępnych usług i dobrej jakości życia w całym obszarze, w którym pracują, uczą się i odpoczywają.

Skuteczne zarządzanie obszarem funkcjonalnym nie zaczyna się od formalnego dokumentu, ale od **zaufania, wspólnego celu** i gotowości do patrzenia szerzej niż przez pryzmat jednej gminy. Gmina nie jest wyspą — rozwój każdego samorządu zależy od jakości relacji z jego otoczeniem.

Zintegrowane Inwestycje Terytorialne to ważny impuls do współpracy, ale nie mogą być jej jedynym fundamentem. Fundusze Europejskie pomagają rozpocząć wspólne działania, natomiast o trwałości partnerstwa decydują samorządowcy, którzy mają umiejętność godzenia różnych interesów oraz sprawnie komunikują się z mieszkańcami.

Trudności, z jakimi borykają się metropolie w Polsce to: niedostateczne zaplecze organizacyjne i kadrowe, ograniczone zasoby finansowe i nierówny dostęp do środków, a także **ograniczona rola i możliwości partnerstw ponadlokalnych**.

Trwałe partnerstwo w obszarach funkcjonalnych wymaga zaufania, stabilnych ram instytucjonalnych, elastycznych instrumentów finansowych oraz myślenia o usługach publicznych ponad granicami administracyjnymi.

JAKA PRZYSZŁOŚĆ POLITYKI MIEJSKIEJ I OBSZARÓW FUNKCJONALNYCH?

Tomasz Fijolek Dyrektor ds. Legislacji Unii Metropolii Polskich
Michał Litwiniuk Prezydent Miasta Białą Podlaską
Daniel Pułkiewicz Burmistrz Piaseczna, Wiceprezes Zarządu Stowarzyszenia Metropolia Warszawa
Magdalena Koprowska Dyrektor Biura ZIT Wrocławskiego Obszaru Funkcjonalnego

Uczestnicy panelu zmierzali się z pytaniem czy obecne narzędzia współpracy wystarczą, aby sprostać wyzwaniom kolejnych lat. Dyskutowali na temat skutecznych rozwiązań prawnych niezbędnych do dalszego rozwoju polskich metropolii.

Stabilne struktury, kompetencje i pamięć instytucjonalna są konieczne, aby współpraca ponadlokalna była odporna na zmiany kadencyjne i polityczne.

Potrzebny jest kolejny krok: stabilne **rozwiązania prawne**, jasne kompetencje, możliwość wspólnego zarządzania usługami.

Różnorodność obszarów funkcjonalnych wymaga **elastycznych rozwiązań**, dopasowanych do skali, potencjału i problemów poszczególnych metropolii.

Współpraca samorządowa powinna opierać się na **realnych potrzebach mieszkańców**, a nie wyłącznie na dostępności środków zewnętrznych.

Transport publiczny jest najważniejszą usługą metropolitalną – integracja taryfowa, połączenia ponadlokalne i wspólne planowanie mobilności są jednymi z kluczowych oczekiwań mieszkańców.

Istotna jest **transformacja cyfrowa**, na której metropolie będą budować swoją przyszłość.

Przyszłość polskich metropolii zależy od zdolności do budowania zaufania, wzmacniania instytucji i tworzenia rozwiązań, które będą działać nie tylko dziś, ale także w kolejnych dekadach.

POLSKIE METROPOLIE W PERSPEKTYWIE UNIJNEJ NA LATA 2028-2034

Maciej Fijałkowski	Sekretarz m.st. Warszawy
Izabela Szczesik-Zobek	Dyrektor Biura ZIT Bydgoskiego Obszaru Funkcjonalnego
dr Piotr Żuber	Radca Generalny, Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej
dr Marcin Wajda	Dyrektor Departamentu Rozwoju Regionalnego i Funduszy Europejskich Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego
Tomasz Fijołek	Dyrektor ds. Legislacji Unii Metropolii Polskich

Uczestnicy trzeciego panelu prowadzili dyskusję o przyszłej polityce spójności i finansowaniu rozwoju po 2028 roku.

Nowa **perspektywa finansowa UE 2028–2034** istotnie zmieni zasady planowania i realizacji inwestycji w metropoliach. Musimy być gotowi na tę zmianę.

Przyszłe zasady finansowania będą wymagały **większej selektywności, lepszego przygotowania projektów** i jasnego określenia roli obszarów funkcjonalnych.

Metropolie mogą odegrać znacznie większą rolę w przyszłości: nie tylko jako realizatorzy inwestycji, ale jako miejsca koncentracji innowacji, współpracy z nauką, biznesem i organizacjami społecznymi. **ZIT 3.0 powinny być czymś więcej niż kontynuacją dotychczasowych projektów.**

Metropolia przyszłości to nie tylko obszar dużych inwestycji. To sieć współpracy, która pozwala mieszkańcom korzystać z dobrej jakości usług niezależnie od miejsca zamieszkania. Jej siłą są partnerskie relacje, zintegrowany transport, skoordynowane planowanie i gotowość do podejmowania decyzji w interesie całego obszaru funkcjonalnego.